

Urad Vlade RS za komuniciranje

e-naslov: gp.ukom@gov.si

Številka: 091-25/2017
Datum: 7. 4. 2017

Zadeva: ZIKS-1 (predlagam.vladi.si) – pojasnilo glede uvedbe elektronskega nadzora, predlog 8167-94

Zveza: Vaš dopis št. 092-94/2017/1 z dne 22. 3. 2017

Spoštovani,

z gornjim dopisom ste nam posredovali predlog državljana, objavljen na spletnem orodju predlagam.vladi.si, v katerem ta predlaga, da bi bilo smiselno spremeniti zakonodajo v smeri, da bi omogočala elektronski nadzor zapornikov. Projekt naj financira Evropska unija, kot ga na Hrvaškem, kjer zakonodaja določa, da elektronsko nadzorujejo osebe, ki so v preiskovalnemu priporu na domu in tudi obsojence, ki so pogojno na prostosti, pri čemer bodo na takšen način stroške na osumljenca ali obsojenca znižali za 75 odstotkov. Strokovnjaki ministrstva za pravosodje Republike Hrvaške so po opravljenih analizah ugotovili, da en dan zapora na osebo stane 400 kun (52 eur), dan elektronskega nadzora pa 100 kun (13 eur).

V zvezi z zgoraj navedenim predlogom v nadaljevanju podajamo kratko analizo veljavne ureditve področja, analizo samega predloga ter razloge za njegovo primernost oziroma neprimernost za nadaljnjo obravnavo.

Slovenska zakonodaja elektronskega spremljanja lokacije določene osebe v določenem času dneva ali noči in spremljanja njenega gibanja ne pozna. Elektronski nadzor se v državah, ki ga imajo, uporablja kot samostojna sankcija ali kot dodaten pogoj pri sankcijah, ki se izvršujejo zunaj zapora (na primer hišni zapor) ali pri pogojni kazni. Lahko se uporablja tudi kot del izvrševanja zaporne kazni ali kot pogoj pri pogojnem odpustu. Ponekod poznajo tudi dodaten elektronski nadzor po prestani kazni.

Elektronski nadzor obsojencev in pripornikov po oceni Ministrstva za pravosodje ne dosega zadanih ciljev in nasprotuje ideji o rehabilitacijskem konceptu, saj ne temelji na zaupanju. Njegovi pozitivni učinki so v primerjavi z dejstvom, da se ljudi opremlja z elektronskimi napravami, ki iz njih naredijo objekt prava in sistema in se jim ne nudi ustreznega človeškega stika, zanemarljivi. Pri uvajanju novih elektronskih nadzorovalnih sistemov je tako treba biti, tudi v luči kritik obstoječih nadzorovalnih sistemov, izredno previden.

Slovenska zakonodaja na drugi strani že predvideva alternativne načine izvršitve kazni zapora. V skladu z 86. členom Kazenskega zakonika (KZ-1) se tako lahko kazen zapora izvršuje na način, da obsojenec med prestajanjem kazni zapora še naprej dela ali se izobražuje in prebiva doma, razen v prostih dneh, praviloma ob koncu tedna, ko mora biti v zavodu (vikend zapor) ali na način, da obsojenec namesto kazni zapora opravi v obdobju največ dveh let od izvršljivosti sodbe delo v splošno korist ali s hišnim zaporom. Navedeni načini izvršitve kazni zapora privedejo do manjše zasedenosti zavodov za prestajanje kazni zapora in hkrati pripomorejo k uspešni resocializaciji in reintegraciji obsojencev, saj ima kaznovana oseba možnost obdržati službo ter ohraniti stike z družino. Močne socialne vezi predstavljajo ključen element uspešnega procesa reintegracije, saj so to hkrati dejavniki, ki zmanjšujejo verjetnost ponovne storitve kaznivega dejanja.

Ministrstvo za pravosodje nadalje pojasnjuje, da je bil v letu 2015 povprečni dnevni strošek na zaprto osebo 62 evrov. V ta znesek so vključeni vsi stroški zaporskega sistema, od prehrane, zdravstvenega varstva, investicij ter plač zaposlenih. Uvedba elektronskega nadzora v Republiki Sloveniji bi tako zmanjšala stroške oskrbnega dne v zavodih zgolj v primeru, če bi z njegovo uvedbo kakšen obstoječi zapor ukinili, kar pa ni namen uvedbe elektronskega nadzora kot načina izvršitve kazni zapora.

Glede na vse navedeno Ministrstvo za pravosodje ugotavlja, da je posredovan predlog neutemeljen, saj uvedba elektronskega nadzora ne bi znižala stroškov oskrbnega dne v posameznih zavodih, prav tako obstoječa zakonodajna ureditev že omogoča alternativne izvršitve kazni zapora, pri uvajanju elektronskih nadzorovalnih sistemov pa je glede na zgoraj navedeno potrebno postopati izredno previdno.

S spoštovanjem.

dr. Ciril Keršmanc
v.d. generalnega direktorja

Pripravila:
Tjaša Vesel Henigman, podsekretarka